

Riigihange „TTJA järelevalve infosüsteemi arendus ja hooldus“
Viitenumber 283578

Raamlepingu projekt

TARKVARAARENDUSE RAAMLEPING NR ...

	Tellija	Täitja
Nimi	Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus	
Registrikood	70009445	
Esindaja	direktor Marko Arula	juhatuse liige
Esindusõiguse alus	põhimäärus	seadus
Kontaktisiku andmed	Silvian Karu, e-post: silvian.karu@kemit.ee, telefon: 53446771	

sõlmisid käesoleva raamlepingu (edaspidi ka: **Leping**) alljärgnevas:

1. RAAMLEPINGU EESMÄRK JA PÕHITINGIMUSED

- 1.1. Raamlepingu eesmärgiks on kehtestada tingimused, kuidas toimub Raamlepingu esemeks olevate Tööde tellimiseks Hankelepingute sõlmimine Tellija ning Täitja vahel (st tegemist on **ÜHE Täitjaga** sõlmitud Raamlepinguga).
- 1.2. Leping ei kohusta Tellijat töid tellima.
- 1.3. Lepingu põhitingimused on:

Lepingu sõlmimise alus ja lahutamatu osa	Riigihanke „TTJA järelevalve infosüsteemi arendus ja hooldus“ viitenumbriga 283578 (edaspidi: Riigihange) alusdokumendid ning Täitja esitatud Raampakkumus.
Lepingu ese edaspidi ka: Töö või Tööd	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti järelevalve infosüsteemi arendus- ja hooldustööde teostamine.
Raamlepingu kehtivus	48 kuud
Maksimaalne maksumus	kuni 1 000 000 eurot, millele lisandub käibemaks.
Intellektuaalse omandi õiguste mudel	Lihtlitsentsi mudel
Arve tasumise tähtaeg	21 päeva
Hinna indekseerimine	Ei

2. MÕISTED

- 2.1. Suure algustähega mõisteid tuleb Lepingus tõlgendada nii, nagu need allpool on määratletud. Kui ei ole teisiti sätestatud, siis viitab mõiste ainsuse vorm ka selle mitmusele. Kahtluse korral tuleb väljendeid, millel võib olla rohkem kui üks tähendus, mõista viisil, mis sobib kõige rohkem Lepingu olemuse ja eesmärkidega.
- **Akt** - dokument, mille allkirjastamisega Täitja annab Tööde etapi raames tehtud Tööd üle ja Tellija võtab need vastu. Viimase Tööde etapi lõpus allkirjastatakse Koondakt, millega peab olema hõlmatud kogu Tarkvara. Koondakti allkirjastamisega kinnitavad Pooled, et Lepingu täitmiseks vajalikud tööd (v.a garantiikohustus) on teostatud. Akti vorm on toodud Raamlepingu **Lisas 1**.
 - **Hankeleping** - raamlepingu alusel sõlmitud leping, mis on aluseks Tööde teostamisele ning vormistatakse Raamlepingus sätestatud tingimuste korral Raamlepingu **Lisas 2** toodud dokumendivormil.
 - **Raamleping** - Raamleping koos lisadega. Raamlepingu eesmärgiks on fikseerida Tööde edukaks tegemiseks vajalike kokkulepete raamistik raamlepingu raames sõlmitavate hankelepingute vormis.
 - **Leping** - Raamleping ja/või Hankeleping;
 - **Raampakkumus** - Täitja poolt Riigihankes esitatud ja edukaks tunnistatud pakkumus, mis on Raamlepingu sõlmimise aluseks ja selle lahutamatu osa.
 - **Pool** - sõltuvalt Lepingu kontekstist kas Tellija või Täitja või mõlemad koos.
 - **Projekt** - Hankelepingu esemeks olevad Tööd.
 - **Projektiplaan** - Töö sisu, teostamise aeg ja koht ning Tööde üleandmise ajakava.
 - **Spetsifikatsioon** - Projekti detailanalüüsi käigus dokumenteeritud lahenduse kirjeldus, mille alusel tarkvaralahendus programmeeritakse ning tarkvara funktsionaalsuse toimimist kontrollitakse. Spetsifikatsioonid sisaldavad muuhulgas tarkvarakomponentide ja teenuste kirjeldusi, sh andmeväljade kirjeldusi, funktsionaalseid nõudeid jmt;
 - **Tarkvara** - kõik Lepingu täitmiseks rakendatavate tarkvara komponendid kogumis. Tarkvara võib koosneda järgmistest komponentidest:
 - **Arendatav tarkvara** - tarkvara, mis on loodud spetsiaalselt Tellija jaoks Tellija konkreetseid huve ja soove silmas pidades hankelepingu alusel;
 - **Kommertstarkvara** - tarkvara, mida kasutatakse Arendatava tarkvara funktsionaalsuse tagamiseks ning mis kuulub kas Täitjale või kolmandale isikule ning mille kasutusõigus antakse Täitja või kolmanda isiku poolt Tellijale litsentsi alusel;
 - **Tellijatarkvara** - mistahes tarkvara, mis on Tellija poolt omandatud, loodud või temale litsentseeritud, v.a Arendatav tarkvara ja Kommertstarkvara;
 - **Täitjastarkvara** - tarkvara, mis on Täitja poolt omandatud, loodud või temale litsentseeritud enne Lepingu sõlmimist;
 - **Vabavaraline tarkvara** - tarkvara, mida kasutatakse Arendatava tarkvara funktsionaalsuse tagamiseks, kuid mida ei ole arendanud Täitja, vaid mis kuulub kolmandale isikule ning mille kasutusõigus antakse kolmanda isiku poolt Tellijale tarkvara vaba kasutuse litsentsi alusel;
 - **Täiendusvajadus** - vajadus lahendada ilmnenud probleemid või täiendada funktsionaalsust, mis ei kvalifitseeru Veaks ning mille teostamise ja tasustamise osas on vaja täiendavalt kokku leppida;

- **Tulem** – Lepingu esemeks olevate Tööde terviklik lõpp- või konkreetne osa- või vahetulemus.
- **Tööd** - Täitja poolt täidetavad tarkvara arenduse, seadistamise, konsultatsiooni, koolitamise, hoolduse, dokumenteerimise või muud Poolte vahel kokku lepitud ülesanded, mis on täpsustatud Lepingu põhitingimustes ning teistes Lepingu dokumentides;
- **Töö etapp** – Projekti eesmärkide täitmist viiakse ellu etapiviisiliselt vastavalt Poolte vahel kokku lepitud ajakavale. Projekti ajakavas lepitakse kokku Töö etapi tulemid ja tähtaeg;
- **Viga** – Töös, sh selle Tulemis, esinev mittevastavus Lepingu tingimustele.

3. HANKELEPINGUTE SÕLMIMISE KORD

- 3.1. Tööde teostamise aluseks on Täitjaga sõlmitud Hankeleping. Hankeleping loetakse sõlmituks nii tellimuse esitamisel ja Tellija poolt pakkumuse aktsepteerimisel kui ka Hankelepingu sõlmimisel konkreetsetel vormil. Pakkumusena käsitletakse käesolevas peatükis ka pakkumuse täpsustamisena RHS § 30 lg 3 sätestatud tähenduses.
- 3.2. Tööde tellimiseks esitab Tellija Täitjale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis tellimuse, välja arvatud jooksva konsultatsiooni vajaduse korral. Tellimus on täitjale esitatav pöördumine Tööde teostamiseks, kas tellimusena, mille järel sõlmitakse Hankeleping kindlal vormil (kasutades eelkõige Lisas 2 toodud vormi) või Tööde halduskeskkonna (nt Jira) kaudu. Tellimuses fikseeritud tehnilise kirjelduse alusel, milles on määratud Tööde sisu ja üle antavad tulemid, võimalusel Tööde maht, ajalised ja eelarvelised piirangud, kas Tellija kohaldab indekseerimist ka Hankelepingule, jm olulised tingimused Hankelepingu sõlmimiseks. Tingimused võivad olla fikseeritud etapiti.
- 3.3. Tellija annab Täitjale mõistliku aja pakkumuse esitamiseks. Pakkumuse esitamisel tuleb järgida kõiki tellimuses esitatud nõudeid.
- 3.4. Täitja hindab võimalusel tellimuse alusel töö mahtu ja esitab tellimuses määratud tähtsajaks hinnapakumuse töö teostamiseks ja/või vajadusel muud tellimuses nõutud andmed (pakkumus).
- 3.5. Kui pakkumus ei vasta tellimuse tingimustele või ei ole muul põhjusel vastuvõetav, lükkab Tellija pakkumuse tagasi.
- 3.6. Tellijal on õigus esitatud pakkumus tagasi lükata ja otsustada Hankelepingut mitte sõlmida või vastavalt Raamlepingule esitatud tellimus kehtetuks tunnistada, kui:
 - 3.6.1. pakkumus ei vasta tellimuse tingimustele;
 - 3.6.2. Tellija vajadus tellimuse täitmiseks kaob või muutub;
 - 3.6.3. Pakkumus ületab eeldatavat maksumust või;
 - 3.6.4. Tellija ei saa välisvahenditega seotud Hankelepingu sõlmimiseks heakskiitu täistaotlusele.
- 3.7. Pooled võivad pidada tellimuse või pakkumuse muutmiseks või kohandamiseks läbirääkimisi, et muuta pakkumus tellimusele vastavaks või tellimuse tingimused pakkumusele sobivaks.
- 3.8. Kui Hankelepingu ilma käibemaksuta maksumus on vähemalt 20 000 eurot, vormistavad Pooled Hankelepingu eraldi kirjalikus vormis sõlmitava lepingudokumentina. Täitja kohustub sellisel juhul Hankelepingu allkirjastama 3 tööpäeva jooksul Tellijalt Hankelepingu dokumendi saamisest.

4. RAAMLEPINGU HIND, INDEKSEERIMINE

- 4.1. Raamlepingu kehtivusajal kehtiv Taitja maksimaalne ühikhind/ühikhinnad käibemaksuta (edaspidi: **Hind**) on sätestatud Taitja Raampakkumuses.
- 4.2. Taitja poolt Tellija tellimuse alusel Töö teostamiseks pakutav maksumus ei või ületada Pakkumuses sätestatud Hinda (kui Hinda ei indekseerita) või pakkumuse esitamise ajal kehtivat Hinda (kui Hinda indekseeritakse).
- 4.3. Kui Lepingu põhitingimuste kohaselt on ette nähtud Hinna indekseerimine, siis toimub Raamlepingu kehtivuse ajal Raampakkumuses sätestatud Hinna indekseerimine vastavalt käesoleva punkti tingimustele. Hinda indekseeritakse iga Raamlepingu sõlmimisele järgneva täiskalendriaasta (st 1. jaanuar – 31. detsember) möödumisele järgneval päeval (st 1. jaanuaril). Näidiseks: kui Raamleping on sõlmitud 1. mail 2023, siis esimest korda indekseeritakse Hinda 1. jaanuaril 2025 ning järgmine kord 1. jaanuaril 2026 jne. Hinna indekseerimine toimub tarbijahinnaindeksi alusel, st Hind tõuseb või langeb indekseerimise hetkele eelneva kalendriaasta tarbijahinnaindeksi muudatuse võrra. Maksimaalselt võib Raamlepingu koguperioodil indekseerimise tulemusel Hind tõusta kuni 20% Raampakkumuses märgitud Hinnast. Negatiivse tarbijahinnaindeksi korral vähendatakse Hinda vastavalt tarbijahinnaindeksi muutusele, aga mitte väiksemaks kui Raampakkumuses märgitud Hind.
- 4.4. Raamlepingu maksimaalne maksumus tähistab Taitjaga Raamlepingu alusel sõlmitavate Hankelepingute maksimaalset summeeritud väärtust, mis on sätestatud Lepingu põhitingimustes. Raamlepingu maksimaalse maksumuse täitumise korral loetakse Raamleping automaatselt lõppenuks.

5. ARVELDUSED

- 5.1. Tellija tasub Taitja teostatud Tööde eest Taitjale tasu, mille suurus ja arveldamise tingimused on fikseeritud Hankelepingus.
- 5.2. Kui Hankelepingus ei ole sätestatud teisiti, on Hankelepingus fikseeritud tasu ainus tasu seoses Hankelepinguga ning see ei ole seatud sõltuvusse inflatsioonist, tööjõu või muude vahendite kallinemisest või mistahes muudest teguritest ning tasu võib muuta üksnes Poolte kirjaliku kokkuleppega õigusaktides lubatud juhtudel ja korras.
- 5.3. Taitja esitab Tellijale masinloetava e-arve üle antud ja vastu võetud Tööde eest pärast vastava Akti allkirjastamist Poolte poolt. Välisriigis registreeritud Taitja puhul lepatakse arve esitamise vorm ja viis eraldi kokku esimesel võimalusel pärast Raamlepingu sõlmimist. Arve loetakse tasutuks arvel näidatud summa laekumisest Taitja arvelduskontole.
- 5.4. Kui Tellija ei tasu Taitja esitatud arveid õigeaegselt, on Taitjal õigus nõuda viivist 0,01% vastaval arvel märgitud tasumata summalt iga viivitatud kalendripäeva eest kuni arve täieliku tasumiseni, kuid mitte rohkem kui 25% vastava arve summast.
- 5.5. Kui Pooled ei lepi eraldi vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kokku teisiti, siis Lepingu alusel Poole tasutud mistahes maksega loetakse esmajärjekorras vastavas osas tasutuks Lepingu täitmisega (sh täitmisele pööramisega) seotud kulud (sh õigusabikulud), seejärel viivis ja leppetrahvid alates varaseimast võlgnevusest ning seejärel tasumata põhisumma alates varaseimast võlgnevusest.
- 5.6. Raamlepingu täitmist rahastatakse riigieelarvest, kuid võidakse rahastada ka välisvahenditest. Konkreetne rahastusallikas ja sellest tulenevad nõuded täpsustatakse Hankelepingus või Riigihanke alusdokumendis.
- 5.7. Juhul, kui Raamlepingu alguses on määratletud Raamlepingu osapoolena ka „Rahastaja“, siis toimub Taitjale tasumine Tellija asemel Rahastaja poolt.

6. TELLIJAJA RESERV HANKELEPINGUS

- 6.1. Tellijal on õigus tellida ja Täitjal on kohustus teostada Hankelepingu esemega seotud täiendavaid Töid (hankelepingu esemega seotud Tööde täiendamine või mahu suurendamine) kuni 10% ulatuses Täitjaga sõlmitud Hankelepingu mahust. Tellijal on õigus lisatöid tellida juhul, kui see on Hankelepingu eesmärgi täitmiseks vajalik, näiteks kui Tööde teostamise käigus ilmneb ebatäpsus Hankelepingu sõlmimise aluseks olevas lähteülesandes, vajadus täpsustub detailanalüüsi käigus, muutuvad vastavat valdkonda reguleerivad õigusaktid vmt.). Täiendavate Tööde tellimine on võimalik, kui see ei muuda olemuslikult Hankelepingu eset. Tellija (vajadusel Rahastaja) tasub nimetatud Tööde eest vastavalt Hankelepingus märgitud ühikhinnale.
- 6.2. Tellija esitab Lepingu esemega seotud Tööde täiendamiseks Täitjale kirjaliku täienduste loetelu, mille Täitja vaatab üle 5 tööpäeva jooksul ja esitab omapoolse analüüsi ja ajahinnangu.
- 6.3. Kui Täitja kohustuste muutmine toob kaasa põhjendatud ajakulu, pikendatakse Tellija nõusolekul vastavalt Täitja kohustuste täitmise tähtaega.
- 6.4. Käesolevas peatükis sätestatud täiendavate Tööde tellimisega seotud tingimused lepitakse kokku Tellija ja Täitja vahel vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

7. TÖÖDE TEOSTAMINE

7.1. Üldised nõuded

- 7.1.1. Täitja tehtavad Tööd on määratletud Hankelepingus. Hankelepingu täitmisele kohalduvad lisaks Hankelepingu enda tingimustele kõik käesolevas Raamlepingus sätestatud tingimused osas, mida Hankeleping ei reguleeri teisiti.
- 7.1.2. Tellija eeldab, et Täitja on Hankelepingu esemeks olevate Tööde tarkvaraarenduse valdkonna professionaal, kes saab aru ning võtab teadlikult enda kanda Hankelepingu funktsionaalsete ja mittefunktsionaalsete nõuete täidetavuse ja tulemuse saavutatavuse riski. Seepärast laieneb Täitjale ka nende Tööde tegemise kohustus, mida ei ole Hankelepingus otsesõnu kokku lepitud, kuid mis oma olemusest lähtuvalt kuuluvad Hankelepinguga seotud Tööde hulka ja pidid olema ettenähtavad Täitjale kui professionaalile pakkumuse esitamise etapis ning mis on vajalikud Hankelepingu täitmiseks. Viimati nimetatud Tööde tegemine ei kuulu teistsuguse kirjaliku kokkuleppe puudumisel eraldi tasustamisele ning Täitja teostab need Tööd hankelepingu täitmise raames.
- 7.1.3. Töövõtja peab teostama Tööd vastavalt Lepingus, sh Riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele ning infotehnoloogia- ja telekommunikatsioonisektori parimas praktikas rakendatavatele tehnilistele kvaliteedinõuetele, normidele ja standarditele. Töövõtja kohustub tagama Tööde, sh analüüsi ja disaini kvaliteedi ning terviklikkuse, samuti selle alusel tehtava Töö Tulemi realiseeritavuse ja rakendatavuse (niivõrd, kuivõrd see on Tulemist tulenev) koostoimelise ja riigi infotehnoloogia põhimõtetele vastava infosüsteemina.
- 7.1.4. Täitja tagab Tarkvara ühilduvuse Tellija toodangukeskkonnaga, sh Tellija tarkvaraga. Täitja on kohustatud järgima vaid selliseid Tellija toodangukeskkonna nõudeid, millest Tellija on Täitjat teavitanud.

- 7.1.5. Tööde käigus loodud lähtekood peab olema kirjutatud ja dokumenteeritud selliselt, et vajadusel oleks Tellija või kolmas isik võimeline aru saada tarkvara loogilisest ülesehitusest ning jätkama lähtekoodi arendusega, juhindudes Tellija veebilehel avaldatud Keskkonnaministeeriumi haldusala mittefunktsionaalsetest nõuetest ning tehnoloogilisest profiilist.
- 7.1.6. Täitjapoolne Tööde teostamise kohustuste täitmine ei tohi tekitada häireid Tellija mistahes teiste liidestatud süsteemide või teenuste talitluses, v.a juhul kui Täitja lähtus Töö teostamisel Tellijapoolsetest juhistest ja kokkulepetest, kuid sellele vaatamata tekkisid häired. Juhul kui Töö teostamine toimub Tellija ruumides, peavad Tellija ruumides viibivad Täitja Teostajad kinni pidama Tellija sellistest sisekorraeeskirjadest, sh turvanõuetest, mida on Täitja Teostajatele tutvustatud.
- 7.1.7. Lepingu suhtluskeel on eesti keel.

7.2. **Meeskond ja alltöövõtjad**

- 7.2.1. Töid teostavad üksnes Täitja pakkumuses nimetatud isikud. v.a juhul, kui põhjendatud vajaduse korral on Täitja meeskonnaliige asendatud Tellija kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis antud nõusolekul uue, algse hanke tingimustele vastava meeskonnaliikmega.
- 7.2.2. Täitja asendab enda kulul Tööd teostava isiku viivitamatult pakkumuses nimetatud isiku töökogemusele vastava isikuga, saades selleks Tellija eelneva kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis väljendatud nõusoleku, kui:
 - 7.2.2.1. Tööd teostav isik ei ole võimeline teostama tööd haiguse, õnnetusjuhtumi või muu temast tuleneva asjaolu tõttu;
 - 7.2.2.2. pakkumuses nimetatud isik osutub tellija põhjendatud arvamuse kohaselt ebakompetentseks või ebasobivaks või kui temapoolne ülesannete täitmine korduvalt kahjustab Hankelepingu nõuetekohast või õigeaegset täitmist.
- 7.2.3. Töid võivad Hankelepingu alusel teha üksnes Täitja pakkumuses konkreetselt nimetatud või Tellijaga muul viisil eelnevalt kirjalikult kooskõlastatud alltöövõtjad.

7.3. **Projekti halduskeskkonnad**

7.3.1. **Tööülesannete halduskeskkond:**

- 7.3.1.1. Tööülesannete halduskeskkond on konfiguratsiooni- ja tööülesannete haldustarkvara, mida kasutatakse Projekti töödes leitud Vigade ja probleemide registreerimiseks tööülesannetena ning tööülesannete täitmise jälgimiseks. Tellija registreerib Projekti tulemis leitud Vead tööülesannetena Tööülesannete halduskeskkonnas.
- 7.3.1.2. Halduskeskkonna tarkvarale luuakse ligipääs veebiaadressi kaudu.
- 7.3.1.3. Tellija võib lisaks Tööülesannete halduskeskkonnas registreerimisele viidata leitud Vigadele ka e-kirjavahetuses ja muudes kirjades, kuid Vea/tööülesandega tegelema hakkamise eelduseks on selle registreerimine Tööülesannete halduskeskkonnas.
- 7.3.1.4. Vajadusel lepivad Pooled kokku täpsema Tööülesannete halduskeskkonna kasutamise korra, milles täpsustatakse ülesannete lisamise nõuded (pealkirjad, teemad, ülesannete prioriteetide kategooriad jmt).
- 7.3.1.5. Tööülesannete halduskeskkond lepitakse kokku Hankelepingus.

7.3.2. **Projekti dokumendihalduskeskkond:**

- 7.3.2.1. Projekti dokumendihalduskeskkonda kasutatakse Tellija ja Täitja vaheliseks infovahetuseks ning selle keskkonna kasutamine on kohustuslik dokumentide vahetamisel. Tellija edastab Tööde lähteinfo Projekti dokumendihalduskeskkonna kaudu, lisades dokumendi kokkulepitud dokumendi kataloogi ning edastades e-kirja või Tööülesannete halduskeskkonna kaudu lingi nimetatud dokumendile.
- 7.3.2.2. Täitja edastab koostatud dokumendid Tellijale ülevaatamiseks ja kooskõlastamiseks Projekti dokumendihalduskeskkonna kaudu, lisades need dokumenditeegi kokkulepitud kausta.
- 7.3.2.3. Dokumendi kustutamine Projekti dokumendihalduskeskkonnast on lubamatu (v.a juhul, kui Tellija ja Täitja projektijuhid on kustutamiseks selge nõusoleku andnud).
- 7.3.2.4. Dokumendihalduskeskkonna tarkvarale luuakse ligipääs veebiaadressi kaudu.
- 7.3.2.5. Vajadusel lepivad Pooled kokku täpsema Projekti dokumendihalduskeskkonna kasutamise korra, milles täpsustatakse dokumentide lisamise tingimused (pealkirjad, koodid, teemad, kategooriad jmt).
- 7.3.2.6. Projekti dokumendihalduskeskkond on määratletud Riigihanke alusdokumentides.

7.3.3. **Arendus-, Test- ja Toodangukeskkonnad:**

- 7.3.3.1. Arenduskeskkond koosneb arendus andmebaasist, rakendusserverist ja ligipääsust väliste süsteemide liidestest testkeskkondadele.
- 7.3.3.2. Testkeskkond koosneb test andmebaasist, rakendusserverist ja ligipääsust väliste süsteemide liidestest testkeskkondadele.
- 7.3.3.3. Toodangukeskkond koosneb live andmebaasist, rakendusserverist ja ligipääsust väliste süsteemide liidestest live keskkondadele.
- 7.3.3.4. Pooled teevad mõistlikud pingutused tagamaks, et Testkeskkond sarnaneks Toodangukeskkonnale järgmises osas:
 - (a) arvutivõrgu konfiguratsioon;
 - (b) liidesed kolmandate süsteemidega;
 - (c) andmete kvaliteet ja maht.

Kui maksimaalne sarnasus ei ole majanduslikult põhjendatud või tulenevalt andmekaitse piirangutest mõistlik, kohustub Pool informeerima teist Poolt Test- ja Toodangukeskkondade disainitud erinevustest. Vajadusel lepivad Pooled kokku alternatiivse võimaluse keskkondade erinevuse puudujäägi kompenseerimiseks.

- 7.3.3.5. Arendus-, Test- ja Toodangukeskkondade installeerimise, keskkondade ning ligipääsude haldamise osas lepatakse kokku Hankelepingus.

7.4. **Projekti põhitegevused**

7.4.1. **Süsteemianalüüs (detailanalüüs):**

- 7.4.1.1. Täitja teeb süsteemianalüüsi, võttes aluseks tehnilise kirjelduse ning Tellija edastatud täpsustava lähtematerjali, mis on Tellija äriprotsessi asjassepuutuvate osapooltega (lõppkasutajad jmt) eelnevalt kooskõlastatud.

- 7.4.1.2. Süsteemianalüüsi tulemuseks on süsteemi komponente ja nende toimimist detailselt kirjeldavad dokumendid – Spetsifikatsioonid -, mis on mõlema Poole jaoks üheselt mõistetavad. Spetsifikatsioonid on sisendiks nii programmeerijatele kui ka testijatele.
- 7.4.1.3. Tellija edastab komponendi lähteinfo, mis sisaldab ekraanivaadete mustandit, tööprotsessi kirjeldust, loogiliste kontrollide loetelu ja kirjeldusi, seoseid teiste infosüsteemidega jm olulist infot, Projekti dokumendihalduskeskkonna kaudu Projektiplaanis kokkulepitud tähtjaks. Kui vaja, siis Pooled täpsustavad eelnevalt, kas ja kui jah, siis millist lähteinfot on Tellijalt vaja analüüsi alustamiseks.
- 7.4.1.4. Täitja analüütik tutvub Tellija koostatud eelinfoga.
- 7.4.1.5. Kui tegemist on visuaalset väljundit omava komponendi Spetsifikatsiooniga, siis Täitja analüütik koostab komponendi esialgse prototüübi ning spetsifitseerib komponendi kontrollid, seotud protsessid, seosed andmebaasi ja teiste infosüsteemidega.
- 7.4.1.6. Täitja analüütik täpsustab komponendi nõuded, seosed jmt analüüsi koosolekul. Kui Tellija ei oska kõigile analüüsi küsimustele koosolekul vastata, vastab Tellija projektijuht küsimustele kirjalikult pärast koosolekut esimesel mõistlikul võimalusel.
- 7.4.1.7. Kui analüüs vajab teise arendaja kommentaari (nt realiseeritakse liidestumist teise arendaja koodiga), siis osalevad nõupidamisel kõikide osapoolte analüütikud (efektiivsuse eesmärgil on soovitud arendajate omavaheline suhtlus ka Skype'i või sarnase teenuse jututoa kaudu) ning kokkulepitud lahendus kooskõlastatakse Tööülesannete halduskeskkonnas kõikide osapoolte projektijuhtidega.
- 7.4.1.8. Täitja analüütik täiendab ja parandab Spetsifikatsiooni. Vajadusel korratakse eelnevat sammu, kuni kogu komponendi Spetsifikatsiooni esialgne versioon on valmis.
- 7.4.2. **Spetsifikatsioonide kinnitamine:**
- 7.4.2.1. Analüüsi valmimisel saadetakse Spetsifikatsioon Tellijale ülevaatamiseks ja kommenteerimiseks, kasutades selleks Tööülesannete halduskeskkonda.
- 7.4.2.2. Tellija määrab isiku, kelle kaudu toimub analüüsi tööülesannete vahendamine Tellija ja Täitja vahel. See isik edastab vajadusel tööülesande vastava teemaga seotud isikutele läbivaatamiseks ning vastutab ülesannete õigeaegse tagasiside andmise ja kinnitamise eest.
- 7.4.2.3. Tellija on kohustatud tagasiside Spetsifikatsiooni osas esitama esimesel mõistlikul võimalusel.
- 7.4.2.4. Sama Spetsifikatsioon saadetakse ülevaatamiseks ja kommenteerimiseks kuni Tellija kooskõlastab selle.
- 7.4.2.5. Tellija tutvub Spetsifikatsiooniga, mis on tööülesandena Tellija nimel, ning kui analüüsi tulemid vastavad ootustele (st vastavad tehnilisele kirjeldusele ning analüüsi käigus kokkulepitule), kinnitab Tellija tööülesandes Spetsifikatsiooni, kirjutades vastava kommentaari. Kui Spetsifikatsioonis esinevad puudused ning kinnitust veel ei saa anda, lisab Tellija tööülesandesse vastavad kommentaarid. Pärast tööülesandega tegelemist suunab Tellija tööülesande tagasi Täitja analüütikule.
- 7.4.2.6. Kinnitatud Spetsifikatsioon on lähteülesandeks arendustöödele.

7.4.2.7. Nii Tellija kui ka Täitja on kohustatud tegema kõik endast oleneva, et Spetsifikatsioonid saaksid lõplikult kinnitatud Projektiplaanis kokku lepitud arendustööde alustamise tähtajaks.

7.4.3. **Tarkvaraarendus ja testimine:**

7.4.3.1. Süsteemiarenduse etapis on Täitja ülesanne realiseerida Spetsifikatsioonides kirjeldatu Tarkvara komponentideks – kujundus, veebikihi komponendid, baasikihi osa jne. Loomise järel komponendid integreeritakse Arenduskeskkonda, testitakse ja parandatakse Vead.

7.4.3.2. Täitja arendaja realiseerib komponendid vastavalt Spetsifikatsioonile.

7.4.3.3. Täitja testija testib realiseeritud komponentide vastavust Spetsifikatsioonile ning edastab Täitjale tööülesanded leitud Vigadest. Täitja arendaja parandab testija leitud Vead.

7.4.3.4. Arendusetapi lõpus esitab Täitja realiseeritud ja testitud komponendid Tellijale Testkeskkonda testimiseks. Arendusetapi Tööde tulemi Tellijapoolseks testimise hõlbustamiseks esitab Täitja ka Tööde etapi aruande, milles täpsustatakse tehtud Tööde loetelu.

7.4.3.5. Tellija testib komponendid ning edastab Vead Tööülesannete halduskeskkonna kaudu mõistliku aja jooksul alates arendustarne kättesaamisest või Töö tulemite Tellijale vastuvõtmiseks esitamisest. Eeldatakse, et mõistlik aeg testimiseks on Tööde etappide puhul 5 tööpäeva alates arendustarne kätte saamisest ning kõikide Tööde lõpliku üleandmise puhul 20 tööpäeva alates Täitja poolt Töö tulemite Tellijale vastuvõtmiseks esitamisest. Põhjendatud vajaduse korral teavitab Tellija Täitjat vajadusest võtta testimiseks eeldatust pikem ajaperiood.

7.4.3.6. Täitja eesmärgiks on kõrvaldada Tellija õigeaegselt raporteeritud Vead järgmiseks arenduse tarneks.

7.4.3.7. Pärast Vigade parandust ning paranduste Täitjapoolset ületestimist tarnib Täitja Tööd uuesti Testkeskkonda ning Tellija kordab testimist.

7.4.3.8. Tellijal on alates teisest kordustestimisest õigus nõuda Täitjalt kordustestidega seotud kulutuste (Tellija kulutatud tööaeg ja/või Tellija testimispartnerite poolt esitatud arvete alusel) hüvitamist.

7.4.3.9. Kui täitja annab vigade parandamise järgselt üle tööd, milles Tellija vastuvõtutestimise käigus esineb jätkuvalt Vigu (teistkordne vigadega tööde üleandmine), võib Tellija otsustada, kas anda Täitjale uus tähtaeg Vigade parandamiseks või kõrvaldada Vead ise või Kolmanda isiku kaasabil, vähendades Täitjale makstavat tasu Vigade parandamiseks tehtud kulutustega või nõudes vastavad kulud eraldi Täitjalt sisse.

7.5. **Täiendusvajaduste realiseerimine**

7.5.1. Tellija esitab Täitjale Tööülesannete halduskeskkonnas soovi parandada või täiendada olemasolevat komponenti/funktsionaalsust või luua täiendav komponent või funktsionaalsus.

7.5.2. Täitja analüüsib Tellija soovi ning selgitab välja, kas tegemist on Täiendusvajadusega, ning teavitab sellest Tellija projektijuhti, vajadusel esitades Tellijale täpsustavad küsimused.

7.5.3. Tellija vastab Täitja täpsustavatele küsimustele ning vajadusel täiendab või muudab oma soovi.

- 7.5.4. Taitja esitab Tellijale oma hinnangu Täiendusvajaduse realiseerimise mahu, tähtaegade ja maksumuse osas. Kui tegemist on Täiendusvajadusega Projekti keskel, annab Taitja hinnangu, milliseid ressursse ja millises mahus on vajalik muudatuste sissearvestamiseks ümber hinnata ning millised on muudatused Tööde teostamise tähtaegades.
- 7.5.5. Tellija teeb otsuse Täiendusvajaduse realiseerimise osas vastavalt Taitja esitatud tingimustele.
- 7.5.6. Kui Tellija loobub mõnest Tööst, mis oli esialgses Tööde mahus kokkulepitud, siis kas vähendatakse Lepingu maksumust nende Tööde maksumuse võrra või, alternatiivselt, teostatakse nende Tööde jaoks planeeritud töötundide raames skoobiväliseid täiendavaid töid. Vastava muudatuse kokkuleppimisel tuleb lähtuda riigihangete seaduses sätestatud tingimustest.

8. TÖÖDE ÜLEANDMINE, VIGADE KÕRVALDAMINE

- 8.1. Taitja annab Tööd üle hiljemalt Hankelepingus sätestatud tähtaegadel ja tingimustel. Koos Töödega antakse üle nõuetekohane dokumentatsioon, kommenteeritud lähtekood, intellektuaalomandi õigused ja muu Hankelepingus kokkulepitu.
- 8.2. Analüüsitööde vastavuse hindamisel kontrollib Tellija, kas dokumenteeritud lahendus vastab Hankelepingule ja analüüsiprotsessi käigus Tellija poolt antud sisenditele. Vajadusel täpsustab Tellija Spetsifikatsioonis kirjeldatud, andes Taitjale tagasisidet.
- 8.3. Arendustööde vastavust nõuetele hinnatakse Tööde testimisel kokkulepitud Testkeskkonnas vastavalt eelmises Lepingu peatükis sätestatud tingimustele. Arendustööde vastavuse hindamisel lähtutakse Hankelepingus ning Spetsifikatsioonis kokku lepitud ülesandepüstitusest. Spetsifikatsioonis ja Hankelepingus esineva vastuolu korral lähtutakse hilisemast kokkuleppest ehk Spetsifikatsioonist.
- 8.4. Tellija võib Töö ülevaatamisele kaasata ja selleks kasutada kolmandaid isikuid, kusjuures nii Tellijal kui ka tema poolt kaasatud kolmandatel isikutel on õigus täiendava tasu maksmiseta Töö või selle vahetulemuse ülevaatamiseks kasutada kõiki selleks vajalikke Tööga või selle vahetulemusega seotud Intellektuaalse omandi õigusi.
- 8.5. Tööde vastuvõtmine fikseeritakse Aktiga. Viimase Tööde etapi lõpus esitab Taitja allkirjastamiseks Koondakti, millega peab olema hõlmatud kogu Hankelepingu ese (sh iga Tööde etapi lõpus üle antud Tööd).
- 8.6. Taitja annab Tööd üle omalt poolt allkirjastatud Aktiga. Hooldustööde teostamisel tuleb koos Aktiga esitada ajaaruanne. Sõltuvalt Hankelepingu esemest, peavad tehtud analüüsi -, hooldus- ja arendustööd olema Aktis teineteisest eristatud.
- 8.7. Tellija võtab Tööd vastu Akti allkirjastamisega pärast Tööde nõuetekohasuse kontrollimist või edukat vastuvõtutestimist. Tööde etappide üleandmine ja vastuvõtmine vormistatakse Aktiga ning Projekti lõplik üleandmine ja vastuvõtmine vormistatakse Koondaktiga. Tööd loetakse nõuetekohaselt teostatuks, kui Tööd vastavad Hankelepingule, (asjakohasel juhul) vastuvõtutestid on Vigadeta läbitud ja Tööd on Aktiga Tellija poolt vastu võetud.
- 8.8. Tellijal on õigus võtta Töid vastu ka osaliselt ning koos vaegtöödega.
- 8.9. Tellija teavitab Taitjat Töös või selle Tulemis esinevatest Vigadest, iseloomust ja ulatusest viivitamatult nende ilmnemisel, kirjeldades leitud vead enda muudatuste- ja vigade halduskeskkonnas ning määrates Vea kriitilisuse astme.

- 8.10. Vastavalt Tellija poolt määratletud Vea kriitilisuse astmele peab Taitja kuni Tööde lõpliku üleandmiseni ning Garantii perioodi jooksul kõrvaldama Vead enda kulul.
- 8.11. Vigade kõrvaldamise tähtajad on kirjeldatud riigihanke alusdokumendi „Tehniline kirjeldus“ punktis 4.2.

9. GARANTII

- 9.1. Taitja annab hankelepingu alusel teostatud töödele garantii 12 kuud. Garantii hakkab kehtima hetkest, millal tellija võtab töö toodangukeskkonnas kasutusele. Kui Tellija ei võta tööd toodangukeskkonnas kasutusele 3 kuu möödumisel alates tööde vastuvõtmisest, algab garantii nimetatud aja möödumisel. Kui arendustöö teostatakse ja võetakse vastu etappidena, algab lisaks eeltoodule tööle kui tervikule 12-kuuline garantii tervikliku töö toodangus kasutuselevõtmisest või toodangukeskkonnas kasutusele võtmata jätmisel 3 kuu möödumisel alates tervikliku töö vastuvõtmisest.
- 9.2. Garantiiga ei ole hõlmatud:
- 9.2.1. eksploatatsioonihäirete kõrvaldamine, mis on põhjustatud Tellija või tema poolt kasutatava kolmanda isiku poolt juhuslikust või tahtlikust Tarkvara kahjustamisest või ebaõigest kasutamisest;
 - 9.2.2. Vead, mis on tingitud Tarkvara kasutamisest vastuolus Taitja koostatud ja Tellija poolt vastu võetud dokumentatsiooniga;
 - 9.2.3. probleemid, mis tulenevad Tellija kasutajate andmesisestusvigadest või liidestatud süsteemide sisenditest, vaatamata sellele, et Taitja on nõuetekohaselt rakendanud sisendikontrolli;
 - 9.2.4. seotud süsteemide liideste kooskõlastamata muudatusest tulenevad funktsionaalsed häired ja andmekvaliteedi probleemid;
- 9.3. Garantiiperioodil ilmnenu Garantiiga hõlmatud Vead kõrvaldab Taitja tasuta vastavalt Lepingu punktis 8.10 sätestatud tähtaegadele.
- 9.4. Kui Taitja ei suuda Vigu kokkulepitud tähtajaks kõrvaldada, võib Tellija korraldada Vigade kõrvaldamise kolmanda isiku abil, teavitades sellest eelnevalt Taitjat. Tellijal on õigus nõuda, et Taitja katab mõistlikud kulud, mis tekkisid seoses kolmanda isiku kaasamisega Vea kõrvaldamisse juhul, kui Tellija tõendab, et tegemist oli garantiiga hõlmatud Veaga. Kolmanda isiku poolt tehtud koodimuudatuste garantiikohustus lasub nimetatud kolmandal isikul, v.a juhul kui Pooled on kokku leppinud teisiti.
- 9.5. Kui Viga ei kuulu garantii korras kõrvaldamisele, esitab Taitja Tellijale põhjendused kirjalikus vormis viivitamatult, kuid mitte hiljem kui järgmisel tööpäeval pärast sellest asjaolust teada saamist.
- 9.6. Kui Poolte vahel tekib vaidlus Vea üle, lepivad Pooled kokku sõltumatu ekspertiisi tellimises. Pooled on kohustatud tagama eksperdi nõudmisel ligipääsu vajalikele andmetele või informatsioonile. Ekspertiisikulud kannab Pool, kes ekspertiisiakti kohaselt Vea garantiilisuse hindamisel eksis.
- 9.7. Garantii kaotab kehtivuse, kui Taitjaga kooskõlastamata on muudetud või muudetakse lähtekoodi (v.a Lepingus sätestatud viisil kolmanda isiku kaasamisel Vea kõrvaldamisse. Samuti ei kaota garantii kehtivust, kui Tellija suudab eristada lähtekoodis tehtavaid muudatusi.).

10. INTELLEKTUAALSE OMANDI ÕIGUSED

10.1. Vabavaralitsentsi mudel:

Kui Lepingu põhitingimuste järgi on kasutusel VABAVARALITSENTSI MUDEL, siis kohaldatakse Lepingus intellektuaalse omandi õigustele järgmisi sätteid:

Kasutusala: Varemsoetatud tarkvara puhul on EUPL juba kasutusel ning jätkuarenduste osas soovitakse sama mudeliga jätkata (alternatiiviks on ka jätkamine ühilduvate mudelite alusel) VÕI Kui alustatakse tarkvara loomist, kuid soov on kasutada EUPLi litsentsimudelit.

- 10.1.1. Lepingu allkirjastamisega kinnitavad Pooled, et neile kuuluvad Lepingu täitmiseks vajalikud varalised autoriõigused, litsentsid ja muud intellektuaalse omandi õigused, mis on tarvilikud Lepingujärgse Töö täielikuks teostamiseks ja loovutamiseks käesolevas peatükis toodud ulatuses ning, et nende suhtes ei ole kolmandatel isikutel nõudeid. Pooled kinnitavad, et on võtnud tarvitusele kõik meetmed autori isiklike õiguste realiseerimiseks viisil, mis ei takista ega raskenda teose kasutamist ja autori varaliste õiguste teostamist.
- 10.1.2. Pool kohustub lahendama kõikvõimalikud litsentseeritud või vahendatud Tarkvaraga seotud Intellektuaalse omandi õigustest tekkivad vaidlused kolmandate isikute või oma töötajate või koostööpartneritega. Juhul kui Täitjapoolsetest litsentseerimisvigadest tulenevalt tekib Tellijale rahaline või muu kohustus või kui Tellija on kohustatud lõpetama Tarkvara kasutamise, on Tellijal õigus nõuda Täitjalt selle rahalise või muu kohustuse täitmist ja või kaotatud Tarkvaraga samaväärse tulemi loomist tasuta ja võimalikult lühikese aja jooksul, hoidudes mistahes viivitustest tulemi arendamises ja kasutuselevõtmises Tellija poolt.

Jätkuarenduse korral lisada:

Lepingu allkirjastamisel annab Tellija Täitjale Tarkvara edasiarendamiseks, vastavalt Tellijaga kokkulepitule, Euroopa Liidu tarkvara vaba kasutuse litsentsi v.1.1 (EUPL).

- 10.1.3. Täitja annab Tööle Euroopa Liidu tarkvara vaba kasutuse litsentsi v.1.1 (EUPL).
- 10.1.4. Tellijal on muuhulgas õigus Töö autoriõiguste kehtivusaja jooksul:
 - 10.1.4.1. Tööd kasutada mis tahes eesmärgil ja mis tahes viisil;
 - 10.1.4.2. Tööd reprodutseerida;
 - 10.1.4.3. originaalteost muuta ja luua teosel põhinevaid tuletatud teoseid;
 - 10.1.4.4. Tööd või selle koopiaid üldsusele edastada, sealhulgas neid kättesaadavaks teha või eksponeerida, samuti avalikult esitada;
 - 10.1.4.5. Tööd või selle koopiaid levitada;
 - 10.1.4.6. Tööd või selle koopiaid laenutada ja rentida;
 - 10.1.4.7. anda all-litsentse Töö või selle koopiade suhtes kehtivate õiguste kohta.
- 10.1.5. Tellija võib Töö autoriõigusi teostada mistahes olemasolevas või hiljem loodud keskkonnas, toel või formaadis.
- 10.1.6. Täitja annab Tellijale vastavalt valdkonnas kehtivatele parimatele praktikatele dokumenteeritud lähtekoodi.
- 10.1.7. Tellija viitab Täitjale kui Töö autorile. Tellija ei tohi eemaldada autoriõiguse märkeid, kui neid esineb lähtekoodis, mida kasutatakse tuletatud Teose kirjutamisel.
- 10.1.8. Nimetatud õigused kehtivad kogu autoriõiguste kehtivuse aja ja nende kehtivuse territooriumiks on kogu maailm.
- 10.1.9. Litsents loetakse antuks Töö või selle Etapi vastuvõtmise hetkest.

10.1.10. Täitja tagab Tellijale kõik vajalikud autoriõigused Lepingu täitmise käigus loodava tarkvara kontrollimiseks, testimiseks ning süsteemi paigutamiseks ajaks, kuni Tellija ei ole üleandmise-vastuvõtmise aktiga Lepingu eset vastu võtnud. Käesolevas peatükis sätestatud autoriõigused lähevad Tellijale üle Töö või selle Etapi vastuvõtmise hetkest.

10.1.11. Kommertstarkvara kasutamine:

10.1.11.1. Lepingu täitmisel Kommertstarkvara kasutamise osas juhinduvad Pooled nende kasutamise litsentsitingimustest. Täitja kinnitab, et eelistab tarkvara loomisel sellist Kommertstarkvara, mille litsentsimudelid ühilduvad EUPLiga või on kasutatavad koostoimes EUPLi alusel litsentseeritud tarkvaraga vastavalt EUPLi rakendusjuhistele;

10.1.11.2. Täitja võib kasutada tarkvara loomisel Kommertstarkvara vaid Tellija eelneval kirjalikul nõusolekul ning tagades nende Kommertstarkvara komponentide kasutuselevõtmise vastavalt EUPLi rakendamise nõuetele. Kirjaliku nõusoleku taotlemisel on Täitja kohustatud esitama Tellijale litsentsi hinna, litsentsitingimused ja andmed lähtekoodi kättesaamise võimaluse kohta.

10.1.11.3. Tasu Intellektuaalse omandi õiguste Tellijale ülemineku ja litsentside eest sisaldub Lepingu maksumuses ning Täitjal ei ole õigust nõuda täiendavat tasu nende õiguste üleandmise ega litsentsimise eest (sh Lepingu sõlmimise ajal tundmatute kasutusviiside lubamise eest tulevikus).

10.2. **Omandamismudel:**

Kui Lepingu põhitingimuste järgi on kasutusel OMANDAMISMUDEL, siis kohaldatakse Lepingus intellektuaalse omandi õigustele järgmisi sätteid:

***Kasutusala:** Tarkvaralahenduse puhul on tegemist riigi infosüsteemi baaskomponendiga või tarkvara on oluline riigikaitsealises, sisejulgeoleku või küberturbe põhjustel, mistõttu on riigil huvi omada tarkvara koopiote levitamise üle maksimaalset kontrolli kasutades seetõttu tarkvara soetamisel IO õiguste omandamise mudelit (isiklike õiguste ainulitsents ja varaliste õiguste omandamine). Samuti juhul, kui loodava tarkvara alusplatvorm on omanduslik ehk kommertstarkvara või tarkvara sisaldab kommertstarkvara komponente, mille osas tuleb juhendada tarkvara intellektuaalse omandi õiguste omaniku poolt kasutatavatest tarkvara litsentsitingimustest. Tarkvara loomisel tehtud kohandustele (spetsiaaltarkvara komponentidele) aga rakendatakse ainulitsentsi, mis tagab riigile maksimaalse kontrolli spetsiaaltarkvara komponentide ning ka loodud terviklahenduse koopiote levitamise üle.*

10.2.1. Lepingu allkirjastamisega kinnitavad Pooled, et neile kuuluvad Lepingu täitmiseks vajalikud varalised autoriõigused, litsentsid ja muud intellektuaalse omandi õigused, mis on tarvilikud Lepingujärgse Töö täielikuks teostamiseks ja loovutamiseks käesolevas peatükis toodud ulatuses ning, et nende suhtes ei ole kolmandatel isikutel nõudeid. Pooled kinnitavad, et on võtnud tarvitusele kõik meetmed autori isiklike õiguste realiseerimiseks viisil, mis ei takista ega raskenda teose kasutamist ja autori varaliste õiguste teostamist.

- 10.2.2. Pool kohustub lahendama kõikvõimalikud litsentseeritud või vahendatud Tarkvaraga seotud Intellektuaalse omandi õigustest tekkivad vaidlused kolmandate isikute või oma töötajate või koostööpartneritega. Juhul kui Täitjapoolsetest litsentseerimisvigadest tulenevalt tekib Tellijale rahaline või muu kohustus või kui Tellija on kohustatud lõpetama Tarkvara kasutamise, on Tellijal õigus nõuda Täitjalt selle rahalise või muu kohustuse täitmist ja või kaotatud Tarkvaraga samaväärse tulemi loomist tasuta ja võimalikult lühikese aja jooksul, hoidudes mistahes viivitustest tulemi arendamises ja kasutuselevõtmises Tellija poolt.

Jätkuarenduse korral lisada:

Lepingu allkirjastamisel annab Tellija Täitjale Tarkvara edasiarendamiseks lihtlitsentsi Tarkvara varaliste õiguste kasutamiseks Tellijaga kokkulepitud tööde teostamiseks ning Tellijale käesolevas jaos sätestatud tingimustel tehtud Tööde tagasi litsentsimiseks.

- 10.2.3. Tööde autori varalised õigused lähevad üle Tellijale Töö või selle Etapi vastuvõtmise hetkest.
- 10.2.4. Täitja annab Tellijale autori isikliku litsentsi ulatuses, mis võimaldab täiel määral kasutada üle antud varalisi õigusi.
- 10.2.5. Täitja annab Tellijale tehtud Tööde osas ainulitsentsi autori isiklikele õigustele koos all-litsentsi andmise õigusega Tööde või selle Etapi vastuvõtmise hetkest. Nimetatud õigused kehtivad kogu autoriõiguste kehtivuse aja ja nende kehtivuse territooriumiks on kogu maailm.
- 10.2.6. Täitja tagab Tellijale kõik vajalikud autoriõigused Lepingu täitmise käigus loodava Tarkvara kontrollimiseks, testimiseks ning süsteemi paigutamiseks ajaks, kuni Tellija ei ole üleandmise-vastuvõtmise aktiga lepingu eset vastu võtnud.
- 10.2.7. Garantiiperioodi kehtivuse ajaks annab Tellija Täitjale üleilmse lihtlitsentsi Tarkvara varaliste õiguste kasutamiseks Tellijaga kokkulepitud Tööde teostamiseks ning Tellijale käesolevas jaos sätestatud tingimustel tuletatud Teoste tagasi litsentsimiseks.
- 10.2.8. Täitja annab Tellijale vastavalt valdkonnas kehtivatele parimatele praktikatele dokumenteeritud lähtekoodi.
- 10.2.9. Tellija võib Töö autoriõigusi teostada mistahes olemasolevas või hiljem loodud keskkonnas, toel või formaadis.
- 10.2.10. Kommertstarkvara kasutamine:
- 10.2.10.1. Lepingu täitmisel Kommertstarkvara kasutamise osas juhinduvad Pooled nende kasutamise litsentsitingimustest. Täitja kinnitab, et eelistab tarkvara loomisel sellist Kommertstarkvara, mille kasutamine ei too Tellijale kaasa täiendavaid litsentsitasusid või piiranguid tarkvara kasutamisel (v.a juhul, kui nimetatud Kommertstarkvara kasutamine oli ette nähtud Täitja hankepakkumuses);
- 10.2.10.2. Täitja võib kasutada tarkvara loomisel pakkumuses mittenimetatud Kommertstarkvara vaid Tellija eelneval kirjalikul nõusolekul. Kirjaliku nõusoleku taotlemisel on Täitja kohustatud esitama Tellijale litsentsi hinna, litsentsitingimused ja andmed lähtekoodi kättesaamise võimaluse kohta;
- 10.2.10.3. Tasu Intellektuaalse omandi õiguste Tellijale ülemineku ja litsentside eest sisaldub Lepingu maksumuses ning Täitjal ei ole õigust nõuda täiendavat tasu nende õiguste üleandmise ega litsentsimise eest (sh Lepingu sõlmimise ajal tundmatute kasutusviiside lubamise eest tulevikus).

10.3. **Lihtlitsentsi mudel:**

Kui Lepingu põhitingimuste järgi on kasutusel LIHTLITSENTSI MUDEL, siis kohaldatakse Lepingus intellektuaalse omandi õigustele järgmisi sätteid:

***Kasutusala:** Tarkvaralahenduse puhul ei ole piiranguid litsentseerimise osas (näiteks ei ole varasemat tarkvara versiooni litsentseeritud kasutades copyleft nõudega litsentsimudelit, mis dikteerib seda, milliseid litsentsimudeleid edaspidi tuletatud teoste osas kasutada saab) ja tegemist ei ole riigi baaskomponendiga ega tarkvaraga mille levitamise osas peaks riigil olema maksimaalne kontroll riigikaitsealistel, sisejulgeoleku või küberturbe põhjustel. Sellisel tarkvara soetamisel peab riik eelistama litsentsimudelit, mis tagab riigile kõik vajalikud õigused tarkvara kasutamiseks ja levitamiseks (s.h. tuletatud teoste loomiseks, all-litsentside andmiseks või müümiseks), kuid jätab ka tarkvara loojale vajalikud õigused alles, et tarkvara või selle alamkomponentidega seotud edasisi ärivõimalusi realiseerida.*

Järgnev litsentsimudel sobib kasutamiseks ka juhul, kui loodava tarkvara alusplatvorm on omanduslik ehk kommertstarkvara või Tarkvara sisaldab kommertstarkvara komponente, mille osas tuleb juhinduda tarkvara intellektuaalse omandi õiguste omaniku poolt kasutatavatest tarkvara litsentsitingimustest. Tarkvara loomisel tehtud kohandustele (spetsiaaltarkvara komponentidele) aga rakendatakse lihtlitsentsi, mis tagab riigile kõik vajalikud õigused kohandatud tarkvara osade kasutamiseks ja levitamiseks.

10.3.1. Lepingu allkirjastamisega kinnitavad Pooled, et neile kuuluvad Lepingu täitmiseks vajalikud varalised autoriõigused, litsentsid ja muud intellektuaalse omandi õigused, mis on tarvilikud Lepingujärgse Töö täielikuks teostamiseks ja loovutamiseks käesolevas peatükis toodud ulatuses ning, et nende suhtes ei ole kolmandatel isikutel nõudeid. Pooled kinnitavad, et on võtnud tarvitusele kõik meetmed autori isiklike õiguste realiseerimiseks viisil, mis ei takista ega raskenda teose kasutamist ja autori varaliste õiguste teostamist.

10.3.2. Pool kohustub lahendama kõikvõimalikud litsentseeritud või vahendatud Tarkvaraga seotud Intellektuaalse omandi õigustest tekkivad vaidlused kolmandate isikute või oma töötajate või koostööpartneritega. Juhul kui Täitjapoolsetest litsentseerimisvigadest tulenevalt tekib Tellijale rahaline või muu kohustus või kui Tellija on kohustatud lõpetama Tarkvara kasutamise, on Tellijal õigus nõuda Täitjalt selle rahalise või muu kohustuse täitmist ja või kaotatud Tarkvaraga samaväärse tulemi loomist tasuta ja võimalikult lühikese aja jooksul, hoidudes mistahes viivitustest tulemi arendamises ja kasutuselevõtmises Tellija poolt.

Jätkuarenduse korral lisada:

Lepingu allkirjastamisel annab Tellija Täitjale Tarkvara edasiarendamiseks lihtlitsentsi Tarkvara varaliste õiguste kasutamiseks Tellijaga kokkulepitud tööde teostamiseks ning Tellijale käesolevas jaos sätestatud tingimustel tehtud Tööde tagasi litsentsimiseks.

10.3.3. Täitja annab Tellijale tehtud Tööde osas autoriõiguse seaduse tähenduses ülemaailmse tagasivõtmatu lihtlitsentsi kõikide varaliste ja isiklike õiguste suhtes Tööle nende autoriõiguste kehtivuse tähtajaks alljärgnevatel tingimustel:

10.3.3.1. Tööd kasutada mis tahes eesmärgil ja mis tahes viisil;

10.3.3.2. Tööd reprodutseerida (s.h. tasuta jagada, avalikult kättesaadavaks teha või müüa);

10.3.3.3. Ise või kolmandaid isikuid kaasates Teost muuta ja luua Teosel põhinevaid tuletatud teoseid;

- 10.3.3.4. Tööd üldsusele edastada, sealhulgas neid (üldsusele) kättesaadavaks teha (sh internetis) või eksponeerida, samuti avalikult esitada;
- 10.3.3.5. Tööd laenutada ja rentida;
- 10.3.3.6. Anda all-litsentse tehtud Töö või selle koopiaste suhtes kehtivate õiguste kohta.
- 10.3.4. Täitja annab Tellijale vastavalt valdkonnas kehtivatele parimatele praktikatele dokumenteeritud lähtekoodi.
- 10.3.5. Tellija viitab Täitjale kui Töö autorile, kuid Tellija ei taga, et kolmandad isikud (sh riigiasutused, kes kasutavad Tööd) viitavad Täitjale kui Töö autorile. Tellija ei vastuta eeltoodud isikute Täitjale viitamata jätmise eest.
- 10.3.6. Tellija võib Teose autoriõigusi teostada mistahes olemasolevas või hiljem loodud keskkonnas, toel või formaadis.
- 10.3.7. Litsents loetakse antuks Töö või selle Etapi vastuvõtmise hetkest.
- 10.3.8. Täitja tagab Tellijale kõik vajalikud autoriõigused Lepingu täitmise käigus loodava Tarkvara kontrollimiseks, testimiseks ning süsteemi paigutamiseks ajaks, kuni Tellija ei ole üleandmise-vastuvõtmise aktiga lepingu eset vastu võtnud.
- 10.3.9. Kommertstarkvara kasutamine:
 - 10.3.9.1. Lepingu täitmisel Kommertstarkvara kasutamise osas juhinduvad Pooled nende kasutamise litsentsitingimustest. Täitja kinnitab, et eelistab tarkvara loomisel sellist Kommertstarkvara, mille kasutamine ei too Tellijale kaasa täiendavaid litsentsitasusid või piiranguid tarkvara kasutamisel (v.a juhul, kui nimetatud Kommertstarkvara kasutamine oli ette nähtud Täitja hankepakkumuses);
 - 10.3.9.2. Täitja võib kasutada tarkvara loomisel pakkumuses mitternimetatud Kommertstarkvara vaid Tellija eelneval kirjalikul nõusolekul. Kirjaliku nõusoleku taotlemisel on Täitja kohustatud esitama Tellijale litsentsi hinna, litsentsitingimused ja andmed lähtekoodi kättesaamise võimaluse kohta;
 - 10.3.9.3. Tasu Intellektuaalse omandi õiguste ja litsentside eest sisaldub Lepingu maksumuses ning Täitjal ei ole õigust nõuda täiendavat tasu nende õiguste üleandmise ega litsentsimise eest (sh Lepingu sõlmimise ajal tundmatute kasutusviiside lubamise eest tulevikus).

11. OMANDIÕIGUSE ÜLEMINEK

- 11.1. Kui Töö sisaldab Täitja poolt Tellijale üleantavaid asju, siis läheb asja omandiõigus Täitjalt Tellijale üle vastavat asja sisaldava Töö vastuvõtmise või vastavalt Hankelepingule vastuvõetuks lugemise hetkest.

12. KONFIDENTSIAALSUS

- 12.1. Konfidentsiaalne on muu hulgas järgmine informatsioon (olenemata sellest, kas see on esitatud konkreetsetes või nähtavas vormis, andmekandjal või suuliselt):

- 12.1.1. Poolega mistahes viisil seotud avalik-õiguslike ja eraõiguslike füüsiliste ja juriidiliste isikute, sh Poole töötajate ja nende tegevusega seotud info, tehnilised andmed, muud andmed, lepingud, finantsandmed ja raamatupidamise näitajad, teenuste ja kaupade hinnakujundus, Poole kasutatav infotehnoloogia ja materjalid, spetsifikatsioonid, joonised, informatsioon, mis puudutab Poole poolt teostatud arendustööd ja oskusteavet, Poole asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud teave, riigisaladuseks tunnistatud teave, info teise poole omaniku ja juhtorganite tegevuse, lepingute sõlmimise, lõppemise ja läbirääkimiste kohta ning muu teave (sh ärisaladused), mis ei ole kolmandatele isikutele õiguspäraselt konfidentsiaalsuskohustusega kättesaadavad ning on Poolele teatavaks saanud Lepingu või Poolte vahel sõlmitud muu kokkuleppe ettevalmistamise, täitmise või rikkumise tõttu;
- 12.1.2. informatsioon, millel on märges „konfidentsiaalne” või mille konfidentsiaalsust nõuab seadus või mille kohta on Pool teatanud, et tegemist on konfidentsiaalse informatsiooniga või mille kohta Pool peaks põhjendatult arvama, et teine pool peab seda konfidentsiaalseks.
- 12.2. Pool ei avalda konfidentsiaalset informatsiooni kolmandatele isikutele ning teeb kõik endast oleneva, et talle avaldatud konfidentsiaalne informatsioon ei satuks kolmandate isikute valdusesse. Konfidentsiaalse informatsiooni avaldamine kolmandatele isikutele võib toimuda ainult seaduses otseselt ettenähtud juhtudel või Poole eelneval kirjalikul nõusolekul või kui see on vajalik Lepingust tulenevate õiguste või kohustuste teostamiseks. Pool peab tagama, et Lepingus kokkulepitud konfidentsiaalsuskohustus laieneb kõigile Lepingu täitmisesse kaasatud isikutele. Konfidentsiaalsusnõue ei laiene Poolte pankadele, advokaatidele, audiitoritele ja teistele isikutele, kelle kohaldub õigusaktidest tulenev konfidentsiaalsuskohustus.
- 12.3. Pool kohustub kasutama konfidentsiaalset informatsiooni ainult Lepingu eesmärkide täitmiseks. Konfidentsiaalsuskohustuse rikkumine ei ole õigusaktides ettenähtud juhtudel Lepingut puudutava informatsiooni avaldamine selleks õigustatud riigi- ja valitsusasutustele. Poolel on õigus avaldada konfidentsiaalset informatsiooni seadusliku aluse või Poole eelneva kirjaliku nõusoleku puhul üksnes ulatuses, mida on vaja Poolte vahel sõlmitud Lepingust tulenevate õiguste kohustuste täitmiseks.
- 12.4. Konfidentsiaalset informatsiooni, mis saab Poolele teatavaks elektrooniliselt või muul viisil kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, võib salvestada, paljundada või (elektrooniliselt) kopeerida ainult Lepingus fikseeritud eesmärkide täitmiseks.
- 12.5. Konfidentsiaalsuskohustuse kehtib tähtajatult ka pärast Lepingu lõppemist.

13. VASTUTUS

- 13.1. Pool vastutab enda Lepingust tulenevate kohustuste rikkumise ja selle tagajärgede eest vastavalt seadusele, välja arvatud juhul, kui rikkumine on vastavalt seadusele vabandatav (st vääramatut jõe tõttu). Pool kohustub vääramatut jõe asjaolust teist Poolt viivitamatult teavitama.
- 13.2. Juhul, kui Töövõtja viivitab mõne Töö etapi või kogu Töö üleandmisega üle kokkulepitud tähtaja, on Tellijal õigus nõuda Töövõtjalt leppetrahvi, mille suurus on 0,5% vastava Töö etapi või Töö kogumaksumusest iga viivitatud päeva eest kuni selle nõuetekohase üleandmiseni, kuid mitte rohkem kui Töö vastava etapi või kogu Töö maksumus.
- 13.3. Kui tegemist on Töövõtjapoolse olulise rikkumisega, on Tellijal õigus nõuda ühekordse leppetrahvi tasumist summas kuni 10 000 eurot iga sellise rikkumise eest. Tellija käsitleb **Lepingu olulise rikkumisena** lisaks seaduses sätestatule järgmisi Täitja rikkumisi:

- 13.3.1. Täitja ei täida mistahes Lepingust tulenevat kohustust ega kõrvalda rikkumist Tellija poolt antud täiendava mõistliku tähtaja jooksul;
- 13.3.2. kui Täitjal puuduvad Lepingu täitmiseks vajalikud õigused (sealhulgas load, litsentsid, Intellektuaalse omandi õigused jne);
- 13.3.3. Täitja rikub konfidentsiaalsuskohustust;
- 13.3.4. Täitja on kaasanud Lepingu täitmisesse isikuid, kes pole pakkumuses nimetatud või Tellija poolt eelnevalt kooskõlastatud;
- 13.3.5. kui Täitja annab oma ettevõtte või selle osa koos Lepinguga üle Tellija eelneva nõusolekuta.
- 13.3.6. Lepingujärgsete kohustuste korduv (vähemalt kahel korral) täitmata jätmine;
- 13.3.7. Lepingus sätestatud tähtaegade rikkumine või sedavõrd aeglane Töö teostamine, et on ilmne, et Töö tähtaegne valmimine ei ole enam realistlik ja/või Täitja poolse tegevuse või tegevusetuse tõttu ei ole võimalik enam kasutada Hankelepingu rahastamiseks ettenähtud vahendeid.
- 13.4. Kui leppetrahvi nõudes ei ole määratud teisiti, tasub Täitja Tellija poolt nõutava leppetrahvi 14 päeva jooksul Tellija poolt vastava nõude esitamisest.
- 13.5. Leppetrahvi nõudmine ei võta Tellijalt õigust rakendada Täitja rikkumise vastu ka kõiki teisi seadusest tulenevaid õiguskaitsevahendeid. Tellija võib nõuda leppetrahvi sõltumata rikkumisega tekitatud kahju olemasolust või selle suurusest ning leppetrahvi nõudmise korral on Tellijal õigus nõuda lisaks ka kogu rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist.
- 13.6. Tellija kaotab õiguse leppetrahvi nõudmiseks, kui ta ei teavita Täitjat kavatsusest nõuda rikkumise suhtes leppetrahvi mõistliku aja jooksul pärast rikkumisest teadasaamist. Pooled on kokku leppinud, et mõistlik aeg teavitamiseks on kuni 6 kuud rikkumisest teadasaamisest.
- 13.7. Tellijal on õigus tasaarvestada kõik enda rahalised nõuded Täitja vastu Täitja Lepingust tulenevate tasunõuetega.

14. LEPINGU KEHTIVUS

- 14.1. Leping jõustub sõlmimisel või Lepingus sätestatud muul kuupäeval.
- 14.2. Leping lõpeb Lepinguliste kohustuste täitmisega, Lepingu lõpetamise kokkuleppe sõlmimisega, Lepingus või seaduses sätestatud muul alusel.
- 14.3. Tellijal on õigus Leping üles öelda järgmistel juhtudel:
 - 14.3.1. 90 päevase etteteatamistähtajaga igal ajal sõltumata põhjusest;
 - 14.3.2. etteteatamistähtaega järgimata, kui Täitja paneb toime Lepingu olulise rikkumise Lepingu eelmises peatükis sätestatud tähenduses;
 - 14.3.3. etteteatamistähtaega järgimata, kui Täitja suhtes on algatatud pankrotimenetlus või Täitja pankrot on välja kuulutatud;
 - 14.3.4. etteteatamistähtaega järgimata, kui Täitja varad arestitakse; või
 - 14.3.5. Täitja finantsseisund halveneb Tellija põhjendatud hinnangul oluliselt ja see halvenemine muudab vähetõenäoliseks Lepingu nõuetekohase täitmise.
- 14.4. Lisaks eelmises punktis sätestatud alustele on Tellijal õigus Raamleping üles öelda, kui Täitja ei ole Raamlepingu kehtivuse ajal esitanud pakkumust vähemalt 2-le Tellija poolt Raamlepingu alusel esitatud tellimusele.

- 14.5. Täitjal on õigus Leping üles öelda üksnes juhul, kui Tellija on Lepingut oluliselt rikkunud ega ole rikkumist kõrvaldanud Täitja poolt antud täiendava mõistliku tähtaja jooksul.
- 14.6. Üksnes Raamlepingu kehtivuse lõppemine ei mõjuta selle alusel sõlmitud Hankelepingute kehtivust. Kõik Tellija ja Täitja vahel sõlmitud Lepingud lõppevad või tuleb lõpetada eraldi.
- 14.7. Hankelepingu lõppemisel mistahes alusel ja põhjusel on Täitja kohustatud Tellijale üle andma kogu selleks hetkeks tehtud Töö, sh Tööga seotud informatsiooni ja dokumentatsiooni, mis peab olema süstematiseeritud. Täitja on Tellija nõudmisel kohustatud andma kirjalikke selgitusi eelkirjeldatud Töö sisu ning sellega seotud informatsiooni haldamise ja kasutamise kohta.

15. AVALIKUD SUHTED

- 15.1. Pooled kooskõlastavad omavahel Lepingut puudutavad PR-tegevused (näiteks pressiteated, pressikonverentsid, kriisikommunikatsioon, kliendireferentsid jms) enne nende ellu rakendamist ja avalikkuseni jõudmist. Pooled ei kahjusta Lepingu pinnalt tekkinud erimeelsuste või vaidluste lahendamisel üksteise mainet meedia kaudu.
- 15.2. Pool tagab vastavate kohustuste täitmise ka kõikide Lepingu täitmisesse kaasatud isikute poolt.

16. TEATED

- 16.1. Teade edastatakse teisele Poolele eelkõige e-posti vahendusel Lepingus märgitud **kontaktisiku** e-posti aadressil. Kui teade edastatakse kirja teel tähtlult, edastatakse see teisele Poolele Lepingus märgitud aadressil. Kontaktisiku andmete ning Poole aadressi muutusest on Pool kohustatud kohe informeerima teist Poolt.
- 16.2. Kirja teel edastatud teade loetakse kättesaaduks, kui see on üle antud allkirja vastu või kui teade on saadetud postiasutuse poolt tähtitud kirjaga Poole poolt Lepingus näidatud aadressil ja postitamisest on möödunud 5 (viis) kalendripäeva. E-posti teel teate saatmise korral loetakse teade kättesaaduks, kui saaja on kinnitanud teate kättesaamist või vastavale e-kirjale vastanud. Kui teate saaja ei kinnita e-kirja kättesaamist või ei vasta e-kirjale mõistliku aja jooksul e-kirja saatmisest, võib sama teate saata korduva e-posti saatmisega, millisel juhul loetakse teade kättesaaduks järgmisel tööpäeval vastava e-kirja saatmisest.
- 16.3. Kontaktisikute pädevuses on seoses Lepinguga teostada Poole nimel kõiki Lepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi, välja arvatud Lepingute muutmine ning lõpetamisele suunatud tahteavalduste esitamine.

17. LÕPPSÄTTED

- 17.1. Lepingule kohaldatakse Eesti Vabariigi õigust.
- 17.2. Kui Pooltel tekib vaidlus seoses Lepinguga, lahendatakse see läbirääkimiste teel. Kui läbirääkimiste teel ei õnnestu vaidlust lahendada, kuulub vaidlus lahendamisele Tellija asukohajärgses kohtus.

- 17.3. Lepingu või selles kokku lepitud õiguste ja kohustuste kolmandale isikule üleandmine saab toimuda ettevõtte üleandmise tulemusena, kuid see eeldab Tellija eelnevat kirjalikku nõusolekut. Tellija annab selles punktis nimetatud kirjaliku nõusoleku juhul, kui see on riigihangete seaduse kohaselt lubatav ning kui Lepingu või ettevõtte omandajal on piisav ettevalmistus ja kogemus, mis tagab Lepingu eesmärgi saavutamise ja Lepingu tingimuste vähemalt samaväärselt täitmise.
- 17.4. Raamlepingul on selle sõlmimisel järgmised lisad:
- 17.4.1. Akti vorm;
 - 17.4.2. Hankelepingu vorm.

/Allkirjastatud digitaalselt Poolte või nende esindajate poolt/

Lisa 1 - Akti vorm

AKT NR [SISESTA AKTI NR]

Akt on koostatud selle kohta, et Täitja on teostanud ajavahemikul [SISESTA PERIOOD]Hankelepingu nr [SISESTA LEPINGU NR] raames järgmised Tööd:

Jrk nr	Töö kirjeldus	Töö maht	Töö hind
Hind käibemaksuta:			
Käibemaks:			
Hind kokku:			

Akti allkirjastamisega kinnitab Täitja, et ta on eelnimetatud Tööd koos juurdekuuluva dokumentatsiooniga Tellijale üle andnud.

Akti allkirjastamisega kinnitab Tellija, et ta on eelnimetatud Tööd koos juurdekuuluva dokumentatsiooniga Täitjalt vastu võtnud.

/Akt on allkirjastatud digitaalselt/

Lisa 2 – Hankelepingu vorm

Hankelepingu üldandmed			
Registreerimise kuupäev ja lepingu number	{regNumber}		

	Tellija	Täitja	Rahastaja
Nimi	Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus		
Registrikood	70009445		
Esindaja	direktor Marko Arula	juhatuse liige	
Esindusõiguse alus	põhimäärus	seadus	
Kontaktisiku andmed (kui erinevad Raamlepingust)			

1. Hankelepingu sõlmimise alus	 a sõlmitud raamleping nr ... (riigihanke viitenumber ____), täitja ... pakkumus.
2. Hankelepingu ese	
3. Rahastamisallikas	Riigieelarve ja/või välisvahendid sh struktuuritoetusest või garandilepingust tulenevad nõuded.

4. Tööde teostamise eritingimused, mis ei ole määratletud Hankelepingu lisades
4.1. Hankelepingus kokku leppimata küsimustes lähtutakse Raamlepingus sätestatust.
4.2.

5. Hankelepingu maksumus ja arveldamise kord
...
keskmise tunnihind või muu hind

6. Juhusliku hävimise riisiko
6.1. Täitja kannab Tööde või nende mistahes osa juhusliku hävimise või kahjustumise riisikot kuni viimase Töö üleandmiseni Tellijale / Töö etapi vakstuvõtmiseni või Toodangukeskkonnas kasutuselevõtuni.

7. Hankelepingu kehtivus
7.1. Hankeleping jõustub alates hetkest, kui pooled on hankelepingu allkirjastanud.
7.2. Hankeleping kehtib lepinguliste kohustuste täitmiseni.

8. Hankelepingu lisad
8.1. Lisa 1 – Tellimus, sh Tööde tehniline kirjeldus;
8.2. Lisa 2 – Täitja pakkumus;
8.3 Muud Tellija poolt vajalikuks peetud lisad.

9. Leping on allkirjastatud digitaalselt.